

си молодняку – в 2.7 рази. Вартість кормів, яка припадає на центнер продукції по молоку, зменшиться на 32%, на відгодівлі – до 20%.

Підвищення продуктивності в скотарстві залежить не тільки від збільшення валового збору кормів, але і від їх якості, концентрації поживних речовин в сухій речовині корму. Тому на фоні економічного механізму необхідно піддавати систематичному аналізу як сировину так і заготовлені корми.

УДК 636.08.22

ЕФЕКТИВНІСТЬ ОПТИМІЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ОПЕРАЦІЙ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА В ВАТ ІМ. ШМІДТА ОЧАКІВСЬКОГО Р- НУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛ.

**Л.М.ВОЛОШИНА, В.Г.МИРОНОВ, В.І.КРАВЧЕНКО –
кандидати с.-г.наук, доценти
Л.З.ШАНТАР – асистент**

ВАТ ім. Шмідта почало співробітництво з французькою фірмою "Беньє-Україна" по переробці молока. Для виявлення можливостей надходження максимальної кількості молока до фірми з ВАТ ім Шмідта нам було запропоновано провести дослідження по цьому питанню, та розробити комплексну програму удосконалення технології виробництва молока в ВАТ ім. Шмідта, приділив при цьому особливу увагу процесу доїння корів.

В господарстві 216 корів з ремонтними телицями різного віку і нетелями. Худоба червоної степової породи та її помісі з голштинами чорно-рябої масті різного ступеню кровності. Гурт різнорідний по генотипу, продуктивності та типу тілобудови. Удої корів різного віку, в середньому по стаду такі: у первісток – 2978 кг, у корів другої лактації – 3071 кг і у повновікових – 3200 кг молока. Жирність молока на рівні стандарту для червоних порід.

Утримання корів взимку безприв'язне, у пристосованих двохрядних корівниках; з вигулами; влітку – лагерне, частково з використанням пасовищ. Система утримання корів взимку з пристосованих приміщеннях має ряд недоліків: розмір технологічних груп не відповідає чисельності, необхідної для рівномірних заходів на доїльний майданчик; в групі корови не сформовані по фізіологічному стану, періоду отелення; немає індивідуального теплого лігва для відпочинку корів Це знижує продуктивність корів, ускладнює доїння. В господарстві доїння корів двохразове, машинне, на автоматизо-

ваній установці типу "Ялинка" з комп'ютеризацією показників операцій доїння корів в доїльному залі.

Для розробки оптимальних показників технології виробництва молока та вдосконаленню процесу доїння корів нами досліджувались основні їх морфо-фізіологічні особливості і фізіологічні властивості вимені, і хронометраж інтенсивності мюлоковіддачі корів, часові витрати на підготовчу основні і заключні операції доїння та інш. На цій основі нами впроваджені в виробництво такі основні операції технології: формування технологічних груп новотільними коровами чисельністю по 16 корів. розміщуванням їх в відповідних секціях корівників; групове роздоювання корів в перші три місяці лактації; формування ємнісної системи вимені у нетелів на шосто-му-восьмому місяцях стільності з використанням пневмомасажерів. Розрахунки показали, що оптимальною кількістю ремонтного маточного поголів'я за рік повинно бути перевірених первісток –50 гол, нетелів – 68, ремонтних телочок – 70 гол. (Кількість корів залишиться незмінною). Щорічно господарство буде одержувати 280 телят. В племінне ядро при цьому, повинні виділяти 144 кращих по надоях корів Це забезпечить розрахункові показники кількості ремонтного поголів'я, Поточність виробництва молока.

Дослідження процесу доїння допомогло виявити ряд порушень окремих операцій. Працюючи з 8 апаратами оператор на видоювання однієї корови витрачає 0,57 хв., а групи – 9,12 хв. Та при цьому підготовчі операції за браком часу не якісні, що знижує повноту молоковіддачі, збільшує час на додоювання корів. Доцільно оператору працювати з чотирма апаратами. У нього більше часу на індивідуальний підхід до кожної корови: підмивання, витирання та стимулюючий масаж вимені, нагляду за інтенсивністю молоковіддачі, своєчасне втручання в процес при необхідності. Не дивлячись на збільшення при цьому часу на одне доїння до 1,15 хв, а технологічної групи до 18 хв.: ефективність доїння підвищується. Разовий надій збільшується на 0,75-1,30 кг молока за рахунок повноти видоювання. Рух технологічних груп через доїльну установку 7,5 разів, тривалість доїння поголів'я корів – 2,3 год. Промивання апаратури – 46 хв. При дворазовому доїнні робочий день оператора машинного доїння буде 7 год.

Впровадження результатів наших досліджень в виробництво ВАТ ім. Шмідта дозволило удосконалити основні операції технології виробництва молока, одержати додатково за перший рік по 318 кг молока на фуражну корову, (або 159 грн.), а по гурту 216 корів відповідно 69 тон молока на суму 34,3 тис. грн.

Генетичний потенціал стада корів господарства 5860 кг молока за лактацію.

Співпраця ВАТ ім.Шмідта та фірми "Беньє-Україна" перспективна.

УДК 636.082.2:52/58

ОЦІНКА ПРОДУКТИВНОСТІ ЯКОСТЕЙ ПТИЦІ ЗА КОМПЛЕКСОМ ОЗНАК

О.В.ШАБАЄВ – к.с.-г.н., доцент

Кожна комплексна дія на біологічний об'єкт, має за мету доцільну зміну його стану і є багатофакторним експериментом та спробою регулювання функцій. В зв'язку з цим, при аналізі залежності від живої маси в 7 місяців, маси яєць в 8 місяців, статевої зрілості переважним є представлення цих даних в вигляді функціональної залежності:

$y = f(x_1, x_2, \dots, x_n)$, де через x позначені мінливі фактори:

x_1 – жива маса птиці в 7 місяців;

x_2 – маса яйця в 8 місяців;

x_3 – статева зрілість.

В своїй роботі ми мали за мету визначити функціональний зв'язок несучості та маси яєць від живої маси птиці на початку несучості, а також від статевої зрілості птиці, з використанням рівняння множинної лінійної залежності. При проведенні експериментів використовували методику планування досліджень та обробки даних, запропоновану Е. Е. Рафалес-Ламарка та В. В. Ніколаєвим. Як експериментальні межі були вибрані значення -1 та 1, що означало вибір особин, які відносяться за трьома ознаками (жива маса в 7 місяців, маса яйця в 8 місяців та статева зрілість) відповідно до значень $-0,5\sigma$ та нижче, $+0,5\sigma$ та вище.

Проведення дослідів дозволяє виявити дію кожного з вивчаємого фактору окремо ($x_1; x_2; x_3$), а подальше дослідження за 2 серією дозволяє виявити взаємодію перемінних факторів: x_1x_2, x_1x_3, x_2x_3 . В випадку, якщо в 1 серії не досягалася висока точність апроксимації, переходили до 2 серії дослідів. В цьому випадку вводили третій рівень величини ознаки -0 , тобто $x \pm 0,5\sigma$.